ISSN: 2248-1079

Anuarul Universităţii „Petre Andrei" din Iaşi Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice

Year-Book of „Petre Andrei" University from Iasi
Fascicle: Law, Economic Science, Political Sciences

2016, Tomul 18, Decembrie, pp. 33-66

ROMANIA AND EUROPEAN LEGAL SYSTEM ON MIGRATION [ROMÂNIA ŞI SISTEMUL JURIDIC EUROPEAN CU PRIVIRE LA IMIGRAŢIE]

Constantin MANOLACHE

Covered in:

CEEOL, Index Copernicus,
Ideas RePEc, Econpapers, SocioNet

©2016 The Authors. Published by LUMEN Publishing House.
Selection and peer review under the responsibility of „Petre Andrei" University from Iasi.

How to cite: Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

Romania and European Legal System on Migration

[România şi sistemul juridic european cu privire la imigraţie]

Constantin MANOLACHE[1]

Abstract

In its dynamic processuality, migration represents the quantitative movements of the populations and people through emigration (exit from a country of origin) and immigration (entry into a country of destination) where the migrants have the main aim to identify a conducive environment to employment, health, education, human respect and welfare. From this background of the correlative terms, the concept of "immigration" is the most complex in form and content, because it involves for a designated geographic area (country, region, continent) the exceptional government and international interventions in the management, administration, governance, resources supply, medical care, legal assistance, etc., depending on the number of people arrived in the host country. This article focuses on the concept of "immigration" in order to determine its scientific meanings and legal interpretations through the European legal system in close correlation to the subject of the International law.But why and how the phenomenon of immigration is legal controlled in Europe? To answer this question, we can consider the following hypotheses: immigration is a major challenge complex contemporary world, a reality intensively studied by the specialised literature; European Union law contains principles, procedures and methods available to improve the European legal system in the effectively managing migration phenomenon; Romania offers the humanitarian and legal responses to the flow of immigrants in the European territory.

Keywords:

migration, immigration, European Union law, International law, national security, refugees, terrorism.

[1] Associate Professor Ph.D, „Petre Andrei" University of Iasi, Faculty of Law, *E-mail*: cmanolache2003@yahoo.com.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

1. Procesul dinamic al migraţiei

În schema de mai jos, concepută personal, am încercat să surprind sintetic elementele definitorii ale procesului migraţiei, desprinse din studiul literaturii de specialitate. Migraţia a apărut din nevoia omului de a se deplasa conform voinţei şi intereselor sale. Axa centrală a migraţiei trece prin trei locuri geografice în cadrul unei platforme de migraţie: ţară de origine (de trimitere sau propria ţară) - zonă de tranzit (ţări intermediare) - ţară de destinaţie (de primire). Subiectul uman, ca valoare constantă, traversează această axă prin schimbarea variabilă a mai multor statusuri: emigrant (din ţara de origine), migrant (în zona de tranzit) şi imigrant (în ţara de destinaţie).

Ca emigrant din ţara de origine, persoana poate fi disidentă, persecutată, ingrată, expulzată, dislocată; ca migrant în zona de tranzit, el poate fi persoană politică, economică, socială; ca imigrant, el se întruchipează în statusul de refugiat şi de solicitant de azil. Atât în zona de tranzit, cât şi în ţara de destinaţie, subiectul uman poate trece prin etapele migraţiei legale sau prin avatarurile migraţiei ilegale: contrabanda cu fiinţe umane, criminalitatea, înşelăciunea, moartea.

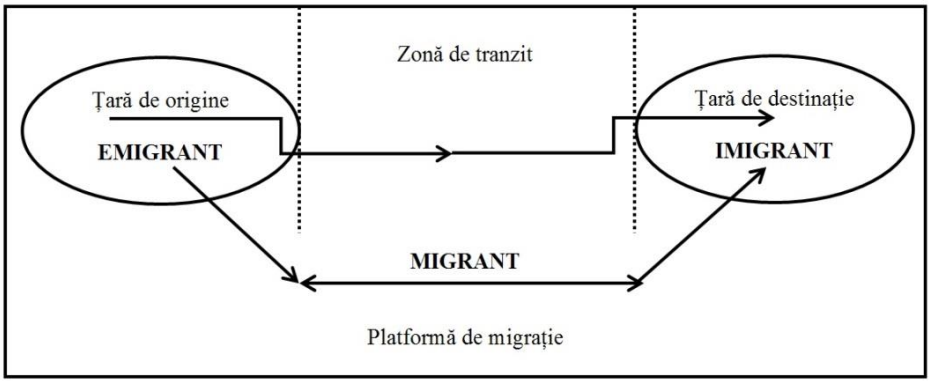

Figura nr.1: Procesul dinamic al migraţiei

O detaliere a procesului dinamic al migraţiei, cuprinsă în acest articol, potrivit schemei propuse, poate aduce mai multe clarificări conceptuale şi semantice în acest domeniu. Până la urmă este necesar a se evidenţia relaţiile structurale şi funcţionale în cadrul triadei conceptuale „migraţie - emigraţie - imigraţie".

1.1. Considerente conceptuale despre migraţie

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

Migraţia este o provocare majoră a lumii contemporane, iar înţelegerea semnificaţiilor acesteia derivă chiar din conceptul său; ea este produsul conflictelor armate, războaielor civile, persecuţiei minorităţilor etnice şi religioase, sărăciei, schimbărilor climatice şi efectelor corupţiei. „Migraţia provine din trimiterea, primirea şi tranzitul prin diferite ţări. Pentru ţările care trimit, înseamnă că ele pierd resurse umane preţioase: tineri, cetăţeni cu pregătire superioară înzestraţi cu mijloace de a rezista în această aventură. Pentru ţările care primesc, acestea se confruntă cu sute de mii de oameni care au nevoie de hrană, asistenţă medicală, adăpost, şcolarizare, servicii, învăţarea limbii, toate acestea fiind asigurate de cetăţenii naţiunii respective. Ţările de tranzit se confruntă cu coordonarea fluxului de persoane împreună cu ţările vecine”[2]. Pentru exemplificare, se poate nota că la sfârşitul anului 2014 „59,5 milioane persoane au migrat forţat în lume ca rezultat al persecuţiei, conflictelor, violenţelor sau nerespectării drepturilor omului”[3]. Această cifră demonstrază existenţa celui mai înalt nivel de migraţie cunoscut vreodată în lume după la cel de-al Doilea Război Mondial şi evidenţa că cea mai mare parte a refugiaţilor a migrat spre Europa. Astfel, în cursul anului 2015, mai mult de 1 milion de oameni au sosit pe calea aerului sau pe bărci improvizate şi vapoare trecând peste Marea Mediterană spre ţările membre U.E., în special Italia şi Grecia, îndreptându-se, apoi, către Germania şi ţările din nordul Uniunii Europene. Aproximativ 3.800 oameni au murit în această aventură.

Definiţia comună a migraţiei umane înseamnă schimbarea permanentă a rezidenţei de către o persoană sau un grup, cu excepţia altor mişcări tranzitorii care intră în categoriile nomadismului, strămutării, turismului etc. Potrivit *Dicţionarului Explicativ* al limbii române (DEX), migraţia este „deplasarea voluntară a unor indivizi, a unor populaţii dintr-o ţară în alta sau dintr-o regiune în alta, determinată de factori economici, sociali, politici, culturali sau naturali”[4].

Migraţiile se clasifică în mai multe categorii. În primul rând, există migraţii interne (în interiorul unei ţări apar mişcări de persoane şi familii dintr-o zonă în alta sau din zone rurale în cele urbane) şi internaţionale (de la o ţară la alta, de la o regiune la alta, între continente). Migraţia poate fi voluntară (căutarea unor oportunităţi economice şi de găzduire mai bune,

[2] Carolyn Haggis, Petra Weyland, „The complexities of Migration”, Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7, 2016, p. 7.
[3] United Nations High Commissioner for Refugees, *Report of Global Trends: Forced Displacement in 2014*, New York, 2015.
[4] Disponibil online la adresa: https://dexonline.ro/definitie/migra%C8%9Bie.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei” din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

fuga de războaie, crize politice, foamete şi dezastre naturale) şi forţată (persoane expulzate de guverne pe timp de război sau alte evenimente politice; scalvi sau prizonieri)[5].

Lunga istorie a Europei despre migraţie şi dislocare arată că mişcările de masă ale populaţiei sunt indicatori de schimbare - uneori spre mai rău, ducând la conflicte şi violenţe, iar uneori spre mai bine, luându-se în calcul contribuţiile noilor veniţi (imigranţi) la prosperitatea şi întărirea comunităţii gazdă.

1.2. Emigraţia - formă de exprimare a libertăţii umane

Potrivit DEX, emigraţia este „totalitatea persoanelor emigrate din aceeaşi ţară, în acelaşi loc, într-o anumită perioadă. A pleca din patrie şi a se stabili pentru un timp mai îndelungat sau pentru totdeauna în altă ţară, adesea forţat de anumite împrejurări politice, economice etc."[6]. În esenţă, emigraţia este o formă de exprimare a libertăţii umane.

Potrivit naturii umane, oamenii simt nevoia să se deplaseze permanent. Încă de pe timpul Imperiului Roman apar primele semne de emigrare şi ele se continuă în epoca industrializării prin emigraţia în masă. Dezvoltarea mijloacelor de comunicaţii şi creşterea populaţiei au determinat mişcări migratoare cu caracter de emigraţie în secolul al XVI-lea. Cele două războaie mondiale, crizele politice şi dificultăţile economice i-au determinat pe oameni să emigreze prin trecerea frontierelor ţării lor pe alte continente. Secolul al XX-lea a cunoscut fluxuri migratoare de amploare. Colonizatorii din Europa au pătruns în teritorii mai puţin populate: ţările africane şi din sud. Apoi se pune în mişcare dislocarea post-Război Rece după anii 1990, moment istoric în care se cultivă o nouă civilizaţie, consecinţă a proceselor de interdependenţe inegale între diferite regiuni ale lumii afectate de progresele mondializării.

Căderea Imperiului Otoman a determinat canale de dislocare şi schimburi forţate de populaţie care au avut loc între noua naţiune creată a statului Turcia şi vecina sa Grecia, cu multe victime omeneşti în acest proces.

Începând din secolul al XIX-lea, Revoluţia industrială a produs în Europa o perioadă de emigraţie în masă. Între anii 1820-1920, aproximativ 60 de milioane de europeni au părăsit continentul şi au plecat spre

[5] *The New Encyclopaedia Britannica*, vol. 6, 2010, pp. 136-137.
[6] Disponibil online la adresa: https://dexonline.ro/definitie/emigrare.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

America de Nord, unii din cauza persecuţiilor politice şi religioase, iar cei mai mulţi să scape de sărăcie şi injustiţie socială[7].

În secolul al XX-lea, aproximativ 1 milion de europeni au părăsit continentul în fiecare an, în perioada 1900-1909, mai ales italieni şi norvegieni[8]. Mulţi cetăţeni americani erau îngrijoraţi că noii sosiţi din Germania, Suedia şi Italia suprapopulează ţara, iar tradiţiile, religia catolică şi limbile îi pot face incapabili pe imigranţi să fie asimilaţi în stilul de viaţă american.

Când militarismul şi naţionalismul au dus Europa în Primul Război Mondial, modelul emigraţiei continentale s-a schimbat de la emigraţia voluntară la dislocarea forţată. Revoluţia rusă a cauzat şi ea dislocarea unei mase largi de oameni de aproximativ 450.000 de ruşi, iar mai târziu armeni, asirieni, greci, turci, prin „Paşaportul Nansen"[9]. Atunci când regimurile autoritare şi totalitare s-au instalat într-o parte a Europei în perioada interbelică, numărul de refugiaţi a crescut.

Al Doilea Război Mondial a creat cea mai largă mişcare de populaţie în istoria Europei moderne. În mai 1945, aproximativ 40 de milioane de oameni au fost dislocaţi din Europa. Ei au inclus supravieţuitori ai Holocaustului, prizonieri de război şi milioane de polonezi, ucraineni şi cetăţeni din fosta Uniune Sovietică care au fugit de regimul totalitar al lui Stalin[10].

Cel mai mare grup de refugiaţi de 13 milioane au fost etnici germani, majoritatea dintre ei au fost expulzaţi din ţările Europei de est şi din fosta Uniune Sovietică după încheierea războiului. Noi prevederi juridice pentru refugiaţi au fost însoţite de eforturi practice pentru a reduce din persoanele dislocate din masiva populaţie a imigranţilor. Astfel, S.U.A. a iniţiat programe de găzduire şi imigraţie pentru a lua din presiunea zonelor statelor europene instabile devastate de război. Zeci de mii de germani au beneficiat de adăpostire în primii ani de după război, în ciuda vocilor frecvente despre îngrijorările că ar putea fi printre aceştia şi simpatizanţi ai nazismului, elemente subversive care puteau fi o ameninţare reală la securitatea naţională.

---

7 Edward Gibbon, *History of the Decline and Fall of the Roman Empire*, vol. 1, New York, 1974, pp. 9-23.

8 *The New Encyclopaedia Britannica*, vol. 25, Londra, 2010, pp. 1036-1037.

9 „Paşaportul Nansen" a fost documentul recunoscut internaţional prin Liga Naţiunilor, în cadrul căreia primul înalt comisar pentru refugiaţi a fost Fridtjof Nansen, explorator şi pionier umanitar de origine norvegiană.

10 Anne Hammerstad, „Refugees in Europe. A History of Migration, Displacement and Integration", Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7, 2016, pp. 14-17.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

În anii 1980, o grupă de disidenţi sosiţi în Europa occidentală din blocul comunist a dezvoltat o linie de solicitanţi de azil în toate colţurile lumii. Până în 1989, cifra a crescut rapid, fiind un număr de 283.00 aplicanţi de azil cazaţi în Uniunea Europeană. În 1995, au fost 7,7 milioane de refugiaţi în întreaga Europă.

În prima jumătate a anului 1990, o cifră de 2,4 milioane persoane au aplicat pentru azil în U.E., începând o cursă a Statelor membre de a se face neatractive faţă de solicitanţii de azil. Aceste atitudini au avut efectul scontat, în sensul că în următorii ani a fost o scădere a nivelului de aplicare a azilului. Ostilitatea faţă de solicitanţii de „azil", termen care devenise „imoral şi murdar", a crescut deosebit de mult în Europa. Mai mult, această ostilitate s-a dezvoltat după atacurile teroriste din New York şi Washington din 11 septembrie 2001. Pe timpul zilelor de atac, guvern după guvern din lumea occidentală au anunţat măsuri drastice pentru „a închide speranţele de azil" în cadrul imigraţiei şi regimului de control al frontierelor.

Războiul din fosta Iugoslavie între 1991-1995 a fost cel mai mare conflict din Europa după cel de-al Doilea Război Mondial, aproximativ 3 milioane de oameni fiind dislocaţi, marea majoritate a lor în ţările Europei. În 1995, ţările din compunerea U.E. au găzduit 1,35 milioane persoane dislocate din fosta Iugoslavie. Nu toţi au fost solicitanţi de azil sau au avut statut de refugiat, dar mulţi au avut „permis umanitar de şedere," un document de protecţie temporară introdus la solicitarea refugiaţilor.

În prezent, în procesul migraţiei se constată modificări demografice însoţite de schimbări geografice. Marea majoritate a emigranţilor care au venit din Africa de nord au fost tineri şi familii cu copii. Din cei de 800.000 de oameni care au venit prin Turcia în insulele din Grecia în 2015, un procent 57 la sută au fost sirieni, iar alţi 33 la sută au fost din Afganistan şi Irak. Guvernele europene au trebuit să facă faţă la această criză a refugiaţilor.

În atacul terorist din Paris din 13 noiembrie 2015, unde au fost ucişi 130 de oameni, s-a demonstrat mascarea teroriştilor printre refugiaţi. Poliţia a găsit un paşaport sirian fals lângă corpul unui sinucigaş cu bombă la Stade de France. Intrarea s-a făcut către U.E. din insula Leros, Grecia, fiind înregistrat din nou în Serbia. Proprietarul de drept al paşaportului nu a fost identificat, dar se pare că a fost un irakian. De asemenea, principalul organizator, cetăţean belgian, a folosit un paşaport fals pentru a se întoarce în Europa printre fluxul de refugiaţi. Alţi atacatori din Paris au fost de naţionalitate franceză şi belgiană care au călătorit în Statul Islamic

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

în Siria. În acest context, S.U.A. a oprit imediat programele de imigrare a sirienilor şi a altor musulmani refugiaţi.

Influxul refugiaţilor sirieni este cel mai mare din istoria Uniunii Europene. Între aprilie 2011 şi octombrie 2015, peste 680.000 sirieni au cerut azil în Europa, mulţi sosind în anii 2015-2016. Acest număr mare şi crescător, combinat cu o manieră haotică a sosirii lor, a condus la o urgenţă umanitară în Grecia şi în alte locuri de pe ruta migranţilor.

1.3. Imigraţia - provocare majoră complexă a lumii contemporane

Cea mai complexă provocare din cadrul procesului de migraţie o reprezintă imigraţia, o povară de aflux de populaţie în ţara de destinaţie. Dificultăţile cele mai mari de a opera un management eficient al imigraţiei apar atunci când, pe lângă imigraţia legală, înfloreşte imigraţia ilegală prin contrabandă şi trafic de persoane şi apar îngrijorările guvernelor referitoare la deteriorarea securităţii naţionale şi proliferarea terorismului.

Dar ce este imigraţia şi care sunt consecinţele acesteia? Potrivit DEX, imigraţia înseamnă acţiunea unei persoane de „a se stabili într-o ţară străină, părăsind ţara de origine”[11]. La sfârşitul secolului al XX-lea, Europa a devenit un continent al imigraţiei, una din primele destinaţii migratoare din lume, fenomen înscris în mişcarea generală de mondializare a fluxurilor de migraţie. Imigraţia a crescut în intensitate în Europa mai ales după unele evenimente majore care au avut loc pe acest continent: căderea Zidului Berlinului în noiembrie 1989; migraţiile etnice după încheierea Războiului Rece în 1990; legăturile transnaţionale cu vechile ţări coloniale; proximitatea cu liniile de fractură economică, socială, politică, culturală de mare anvergură (Mediterana, frontierele estice ale noii Europe); imaginea unei Europe prospere în media şi propaganda ţărilor vecine; posibilităţi de angajare ilegală în ţările de destinaţie; economie subterană; accesibilitate în Europa pe uscat şi mare cu mijloace de transport diverse.

Dar continentul european, devenit teritoriu de primire, conţine unele particularităţi cu privire la imigraţie: identităţile naţionale şi identitatea europeană sunt construite în jurul valorilor istorice specifice acestui continent şi nu de cele ale imigranţilor; imigraţia este concepută ca o soluţie provizorie la penuria forţei de muncă din Europa şi nu ca scop de populare a ţărilor europene; apariţia unor dificultăţi în activităţile de gestionare a securităţii europene şi naţionale[12].

[11] Disponibil online la adresa: http://www.webdex.ro/online/dictionar/imigrare.
[12] Yves Bertoncini, Thierry Chopin ş.a., *Dictionnaire critique de l'Union européenne*, Armand Colin, Paris, 2008, pp. 228-229.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei” din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

Se consideră că la începutul secolului al XXI-lea, imigraţia reprezintă una din cele mai mari provocări pentru ţările dezvoltate: mişcări tradiţionale ale cererii forţei de muncă, navete transfrontaliere, cereri de azil. Intenţia de a gestiona fluxurile migratoare este destul de complicată, iar o reglementare riguroasă a fenomenului imigraţiei apare abia din anii 1980, prin conceperea unor programe speciale. Alte ţări au întărit controalele la frontiere pentru a lupta, pe de o parte, contra imigraţiei clandestine, iar pe de altă parte, pentru a identifica modalităţile unei mai bune inserţii a populaţiei migratoare în ţările de destinaţie. Divergenţele care persistă între politicile de imigraţie ale Statelor sunt date de tradiţiile naţionale, particularităţile culturale, xenofobie, revendicările minorităţilor etc.[13]

Pentru a restricţiona avalanşele migratoare de persoane, naţiunile au fost nevoite să elaboreze norme juridice restrictive de ordin procedural şi administrativ, menite să facă dificilă trecerea ilegală a frontierei. Dar presiunile de accedere ale migranţilor, puternic motivaţi în ţările de destinaţie şi fără alternative, îi determină pe aceştia să recurgă la sprijin ilegal prin reţelele de traficanţi de fiinţe umane. Atâta timp cât ţările intensifică controlul la frontiere, contrabandiştii apar cu necesitate mai organizaţi şi mai sofisticaţi în această „afacere" profitabilă pentru ei şi păguboasă pentru migranţi cu consecinţe negative: accidente de tranzit, taxe de contrabandă mari, şantaj, înşelăciune, moarte. Această situaţie apare atunci când ţările gazdă nu asigură destule oportunităţi pentru migraţia legală, oferind un număr insuficient de vize de muncă şi permise de şedere legale. Drept urmare, practicile curente tolerează imigraţia ilegală a muncitorilor într-o economie subterană şi de „muncă la negru", ştiindu-se că persoanele care solicită azil trebuie mai întâi să-şi plătească „dările" la contrabandişti. Concluzia este clară: contrabanda cu imigranţi creşte atunci când guvernele decid restricţii dure în trecerea forntierelor.

În general, Statele privesc imigraţia necontrolată ca o ameninţare, dar ideea centrală în acest fenomen este aceea de a se depune eforturi instituţionale pentru a opri fluxul de migranţi şi pentru a-i pedepsi pe cei care profită din contrabanda umană. Eliminarea acestei racile este imperativă, dar reţelele de contrabandă sunt greu de demantelat, în situaţia în care există cereri mari ale imigranţilor ilegali. Tocmai de aceea contrabandiştii sunt exploatatori oportuni la această cerere puternică. Managementul imigraţiei şi pedepsirea contrabandiştilor de imigranţi este o obligaţie a controlului statal, dar acest control este insuficient organizat.

[13] *Encyclopaedia Universalis*, vol. 16, Paris, 2008, p. 16.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

Presiunea imigraţiei actuale demonstrează că un preţ redus pe persoana furată prin contrabandă duce inevitabil la creşterea fluxului de imigranţi şi confirmă ipoteza potrivit căreia în rezolvarea acestei probleme este necesar să se elaboreze strategii şi politici de imigraţie comprehensive. În esenţă, contrabanda cu imigranţi este o mare afacere pentru contrabandişti, care fac un profit mare cu risc scăzut. Se speculează nevoia prin care imigranţii economici investesc mari sume de bani în speranţa unei vieţi mai bune pentru ei şi familiile lor. Totodată, imigranţii de contrabandă sunt o afacere profitabilă şi pentru angajatori care îi folosesc la munca la negru în ţările gazdă, ca muncitori ilegali, subplătiţi, în servicii murdare şi periculoase. Imigraţia este deseori nedorită de ţările gazdă, chiar dacă se face din raţiuni economice şi demografice sau din obligaţii umanitare. Ţările de primire încearcă să limiteze vizele de muncă, reunificarea familiilor, instalarea refugiaţilor şi solicitările de azil, mai ales când imigranţii sunt diferiţi de populaţia nativă din punct de vedere etnic, cultural şi ideologic.

Reţelele criminale complexe coexistă cu cele semi-legale. De regulă, contrabandiştii sunt persoane cunoscute şi respectate în comunităţile lor; ei se fac remarcaţi ca responsabili într-o activitate comercială normală, dar, deseori, se ascund şi se implică în afaceri ilegale. Din punct de vedere legal, organizaţiile de contrabandă urmează modelul de „firmă" cu acte în regulă, structură care le permite să fie libere în afaceri şi în reţele orizontale de grupuri mici şi individuale. O mulţime de competitori oferă servicii diferenţiate compatibile cu nevoile clienţilor. Aceste reţele sunt adaptabile şi mereu îşi modifică rutele şi metodele de lucru; ele nu au longevitate în sensul că grupurile se pot dizolva uşor şi se pot regenera, fiind dificil de distrus. Contrabandiştii de imigranţi au un nivel înalt de specializare tehnică şi juridică, cu posibilitatea de a dezvolta noi tehnici şi metodologii pentru a contraataca măsurile guvernamentale crescute. Ei adoptă o gamă diversificată de soluţii în care exploatează deficienţele legale normative şi slăbiciunile în securitatea frontierelor. Unii contrabandişti produc documente false sau sunt specializaţi în a-i învăţa pe imigranţi să solicite azil în condiţii legale prin fabricarea de biografii credibile; unii organizează grupuri turistice false, căsătorii de convenienţă şi contracte de muncă oportuniste, în timp ce alţii asigură servicii auxiliare. Această activitate ilegală prosperă odată cu coruperea funcţionarilor de stat care folosesc şi ei această cale pentru a câştiga bani sau chiar a lua bani de la imigranţi.

Având nevoie să plătească taxe de contrabandă mari, imigranţii sunt obligaţi în ţările de tranzit să lucreze pentru a câştiga bani câţi mai

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

mulţi pentru a-şi continua călătoria, în funcţie de studiile absolvite (profesionale, medii, superioare), calificare profesională (zidari, tâmplari, constructori etc.), specializare în tehnologii moderne.

Din punctul de vedere al imigranţilor este „moral acceptabil" de a da bani la responsabilii reţelelor de traficanţi pentru a ajunge în ţara dorită. Ei sunt convinşi că au un drept legitim să încerce să-şi îmbunătăţească viaţa. Totodată, imigranţii au opinii pozitive despre traficanţii de persoane şi îi văd pe aceştia ca persoane indispensabile în realizarea visurilor lor, chiar dacă ei nu sunt informaţi în mod corect despre relaţiile dintre costurile ridicate şi serviciile oferite. Această atitudine în regulile de imigraţie derivă din experienţele lor din ţările de origine, unde regulile sunt arbitrare şi folosite pentru a impune o dominare autoritară prin violarea drepturilor constituţionale fundamentale. Violarea acestor reguli este o problemă de supravieţuire şi nu de consecinţe ale delicvenţei sau a comportamentului antisocial, fapte irelevante pentru ei. De asemenea, ei sunt conştienţi de atitudinea de toleranţă în intrarea ilegală şi pe acest fond locuiesc şi trăiesc în multe ţări de primire[14].

Traficul cu imigranţi este o activitate clandestină în creştere în Europa şi America de Nord. Directorul EUROPOL (European Police Office) afirma în ziarul *The New York Times* din noiembrie 2015 că aproximativ 30.000 de persoane au fost implicate în traficul de imigranţi către Statele membre ale U.E. în anul 2014, cu 80 la sută migraţie necontrolată către Europa, facilitată de contrabandişti sau grupuri criminale. De asemenea, se estimează că profitul anual al contrabandei cu imigranţi în Europa în perioada 1997-2003, când fluxul a fost de 300.000 de persoane pe an, a fost de peste 300 milioane dolari anual din Turcia în U.E.[15]. În septembrie 2015, *The Washington Post* a scris că principalul motiv al creşterii numărului imigranţilor în ruta către Europa prin centrul Mediteranei şi Balcani a fost marea reducere a costurilor pe această rută, în comparaţie cu ruta periculoasă şi scumpă prin Libia. Această schimbare de rută a fost importantă pentru sirieni, care plăteau între 2000 şi 3000 dolari pentru a traversa Turcia pentru a sosi în Grecia, faţă de 5000 - 6000 dolari pentru a pleca pe vase şi ambarcaţiuni din Libia în Italia[16].

---

[14] Alberto Cervone, „Countering migrant smuggling", Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7, 2016, pp. 39-42.

[15] Stephen Castles, Hein de Haas, Mark J. Miller, *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World*, Palgrave Macmillan, New York, 2013, pp. 283-287.

[16] *The Washington Post,* septembrie 2015.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

Contrabandiştii nu asigură condiţiile necesare pentru supravieţuire, deoarece ei cunosc dorinţa mare a imigranţilor să ajungă într-o ţară dezvoltată economic care oferă acces la o viaţă mai bună şi şanse sporite de avantaje şi oportunităţi. Dar relevanţa acestor efecte nu înseamnă că traficanţii de imigranţi trebuie să fie toleraţi[17].

În ţările de destinaţie, politicienii şi media, sprijiniţi de opinia publică, văd imigraţia ca o ameninţare, mai ales dacă ea este ilegală. Imigranţii sunt priviţi ca factori perturbatori ai vieţii normale şi persoane indezirabile care destabilizează societatea, ceea ce justifică luarea unor măsuri excepţionale pe această linie de către statele gazdă. Dacă imigranţii sunt priviţi cu ostilitate de cetăţenii ţărilor de primire, la rândul lor şi traficanţii de persoane sunt consideraţi ca principalii vinovaţi de această situaţie[18]. Politicienii şi media din ţările de destinaţie îi descriu pe traficanţii de imigranţi că sunt criminali, fiind caracterizaţi ca indivizi care fac abuzuri, înşeală persoane, produc sclavaj, fac comerţ cu moartea, lucrează cu violenţa şi abuzurile, oferă condiţii de călătorie foarte periculoase şi inumane; generează violarea drepturilor omului.

De regulă, imigranţii traficaţi sunt tineri, bărbaţi şi necăsătoriţi, dar femeile şi-au crescut participarea cu întreaga familie în cadrul fluxului de imigranţi, aşa cum este cazul sirienilor fugiţi din cauza războiului. Un număr record de femei migrează pentru a căuta un loc de muncă, pentru o viaţă mai bună şi pentru a se elibera de realaţiile abuzive. Pentru unele, migraţia le aduce beneficii, iar pentru altele le aduce riscuri periculoase cum ar fi exploatarea în menajul locuinţelor, vulnerabilitatea la violenţă şi traficare umană. Structurile puterii patriarhale, care dau bărbaţilor acces preferenţial la resursele din societate, afectează voinţa de migraţie a femeilor. În multe ţări, femeile nu au drepturi egale cu bărbaţii, au acces limitat de încredere, se confruntă cu obstacole în educaţie, duc lipsă de îngrijiri medicale şi sunt excluse şi marginalizate din viaţa politică. Femeile singure, divorţate şi văduve sunt cele mai în suferinţă. Totuşi, puterea femeii de a emigra este afectată de factori individuali şi de familie, cum ar fi: vârsta, ordinea de naştere în familie, rasa/etnicitatea, originile urbane/rurale, statusul marital sau parental, rolul în familie, educaţia, deprinderile ocupaţionale, normele şi valorile comunităţii.

Imigraţia are impact concret şi asupra bărbaţilor şi băieţilor. Bărbaţii, în general, au poziţii societale mai puternice decât femeile şi au

[17] EUROPOL Report: *The Global Initiative against Organized Crime,* februarie 2016.
[18] Jef Huysmans, *Politics of Insecurity: Fear, Migration and Asylum in the EU*, Routledge, Londra, 2006, pp. 63-67.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

propriile lor motive de emigrare. Unii, ca întreţinători de familie, caută de lucru şi oportunităţi economice mai mari, cu sau fără familiile lor. Alţii vor să scape de persecuţii politice şi etnice din ţara de origine. Dar mulţi bărbaţi şi tineri fug datorită conscripţiei obligatorii ca militari în regimurile autocratice (Eritreea) sau recrutaţi de grupurile extremiste (auto-proclamatul Stat Islamic sau Boko Haram). Unii tineri migrează datorită sistemului patriarhal, unde fiii trebuie să se subordoneze dorinţelor părinţilor lor. La reîntoarcere, însă, ei au multă experienţă de viaţă şi resurse personale pentru a acţiona independent[19].

În ţările de destinaţie, imigranţii se întâlnesc cu practici şi atitudini sociale discriminatorii de angajare. Sunt probleme comune care afectează femeile şi bărbaţii migranţi, cum ar fi: salarii mici, concedieri incorecte, sclavie prin constrângere (reţinerea documentelor de călătorie, impunerea de taxe şi impozite care trebuie recuperate prin muncă), ore prelungite de muncă, condiţii periculoase de muncă. De regulă, migranţii necalificaţi sunt susceptibili de exploatare. Femeile şi copiii, din cauza poziţiei lor în societate şi piaţa muncii, sunt vulnerabili la abuzuri care includ hărţuire, violenţă sexuală şi trafic uman.

Creşterea progresivă a migraţiei ilegale şi necontrolate şi a contrabandei cu migranţi arată că aceste fenomene sunt scăpate de sub control. Principalele probleme sunt suferinţele şi moartea imigranţilor, sarcinile excesive îndurate de ţările gazdă şi extinderea reţelelor criminale care profită din activităţi ilegale şi subminează securitatea ţărilor gazdă şi de tranzit.

Problema imigraţiei aduce în discuţie o întreagă paletă de probleme care se referă la preocupările autorităţilor din ţara gazdă în asigurarea securităţii naţionale. Ca urmare a escaladării conflictelor naţionale şi internaţionale, îngrijorările de securitate naţională în majoritatea Statelor se referă la ameninţările tradiţionale cu arme nucleare, fluxul ilicit de arme convenţionale, biologice şi chimice, crima transnaţională organizată, terorism şi migraţie internaţională.

Atunci când Statele concep politici, strategii şi iniţiative de asigurare a securităţii naţionale, dreptul internaţional este în favoarea lor la nivelul principiilor şi procedurilor. În acest context, *Oficiul Internaţional de Migraţie* (International Migration Office - I.O.M.) afirmă: „Principiul fundamental este că dreptul internaţional prevalează în faţa dreptului naţional. Aceasta înseamnă că Statul nu poate elabora o prevedere în

[19] Julie L. Arostegui, *„Gender,* Migration and Security*"*, Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7, 2016, p. 50.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

legislaţia naţională, dacă nu ţine cont de responsabilitatea faţă de dreptul internaţional". Totuşi, obligaţiile din domeniul securităţii naţionale ale unui Stat, în vederea respectării acestei prevederi, sunt strict legate şi de instrumentele de negociere şi ratificare ale tratatelor şi acordurilor internaţionale. Dreptul internaţional are relevanţă în raport cu Statele, dacă acestea aplică ratificarea, decizie prin care migranţii (emigranţi, imigranţi, refugiaţi) sunt protejaţi atât în ţările lor de origine, cât şi în ţările gazdă. Unele aspecte ale legii migraţiei internaţionale sunt probleme ale dreptului internaţional tradiţional, iar Statele sunt obligate să le respecte în conformitate cu ratificarea *Convenţiei Refugiaţilor* din 1951.

Odată cu creşterea fluxului de imigranţi, riscurile securităţii naţionale cresc, iar iniţiativele şi măsurile de securitate care întăresc controlul la frontiere pot descuraja şi preveni imigraţia. Legile migraţiei internaţionale conţin norme juridice precise în ceea ce priveşte dreptul Statelor de a decide cine intră pe teritoriul lor şi când, precum şi dreptul de a securiza frontierele lor. Dar trebuie menţionat faptul că aceste drepturi sunt limitate dacă se violează drepturile fundamentale ale omului.

Obligaţiile de respectare a drepturilor omului fără disciminare se pot adăuga la interesele securităţii naţionale. Statele nu pot discrimina pe bază de rasă, culoare, sex, limbă, religie sau origine socială. Aceste prevederi implică ideea potrivit căreia iniţiativele din domeniul securităţii naţionale care reglementează prezenţa sau tratamentul imigranţilor nu trebuie să afecteze demnitatea umană[20]. Cu acest cadru de argumente, este necesar să se discute despre protecţia legală a migranţilor, sarcinile statelor prin prisma dreptului internaţional şi disponibilitatea mijloacelor pentru apărarea domeniului securităţii naţionale a unui stat. Întrebarea care se pune este dacă un stat trebuie să prioritizeze securitatea naţională sau dreptul migrantului care fuge de violenţă şi conflict din ţara sa de origine?

Temerea cea mai mare din partea autorităţilor naţiunii gazdă faţă de imigranţi o constituie terorismul. Odată cu creşterea numărului imigranţilor în Europa proveniţi Siria, Egipt, Iordania, Irak, Liban, Turcia s-au amplificat şi îngrijorările despre proliferarea actelor teroriste în interiorul naţiunii gazdă[21]. Pe acest fond, în octombrie 2014, postul de televiziune american *RT News* a relatat că „sursele de informaţii ale S.U.A. au decriptat comunicări cifrate ale lidership-ului din califatele arabe care

[20] Melina Lito, „International Human Rights Accords protect migrants from discrimination", Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7, 2016, p. 58.

[21] Sam Mullins, *„Home-Grown" Jihad: Understanding Islamist Terrorism in the US and UK,* Imperial College Press, Londra, 2016, pp. 28-67.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

indicau că Statul Islamic a planificat să trimită persoane operative în Europa occidentală deghizate în refugiaţi".

Terorismul şi refugiaţii împart o lungă şi tristă istorie. În contextul lumii occidentale, dezvoltarea graduală a terorismului jihadist este legată de creşterea populaţiei diasporei imigranţilor, mulţi din aceştia fugind de conflictele şi persecuţiile din ţara lor de origine. În 1990, după retragerea sovietică din Afganistan, jihadişti din Orientul Mijlociu şi nordul Africii au speculat această situaţie pentru a-şi extinde operaţiile în Europa şi America de Nord. Predicatori jihadişti influenţi, sponsori financiari şi facilitatori au solicitat azil, apoi şi-au folosit această oportunitate pentru a recruta şi a extinde reţelele lor în interiorul ţării gazdă. Mulţi teroriști jihadişti afiliaţi la grupuri cum ar fi Jihadul Islamic Egiptean, Grupul de luptă al Libanului Islamic şi Grupul Algerian Islamic Înarmat au venit în lumea occidentală ca solicitanţi de azil. În prima parte a şederii lor, ei au îndeplinit diferite roluri de sprijin non-violente, ca apoi să se radicalizeze, să planifice şi să conducă atacuri teroriste.

Instabilitatea actuală din Siria şi Irak şi creşterea numărului aderenţilor Statului Islamic au adus schimbări în Jihadul Islamic Global, în care 30.000 de luptători jihadişti străini din aproximativ 100 de ţări au misiuni teroriste în zonele de conflict, cuplate cu atacuri sinucigaşe şi distrugeri umane şi materiale. În aceste condiţii, ameninţarea teroristă a crescut considerabil în Austria, Elveţia, Germania, Finlanda, Franţa, Olanda, mulţi imigranţi din aceste ţări fiind arestaţi pentru legăturile lor active cu reţelele teroriste.

O concluzie se impune în acest sens. Dacă domeniul de securitate naţională se confruntă cu îngrijorări presante ieşite din fluxul de imigranţi, inclusiv terorism şi crimă transnaţională organizată, măsurile luate de guvernele naţionale nu ar trebui să violeze drepturile şi responsabilităţile prevăzute în legile migraţiei internaţionale.

2. Sistemul juridic european despre imigraţie

Europa este obligată uman şi juridic să ajute refugiaţii (emigranţi şi imigranţi) din teritoriul său, în scopul apărării intereselor sale de securitate. Istoria demonstrează că obstacolele, panica şi învinuirile aduse imigranţilor duc la deteriorarea problemelor de securitate. Dimpotrivă, colaborarea internaţională şi soluţiile care dau imigranţilor o şansă pentru refacerea vieţii lor şi pentru a deveni membri productivi ai societăţii sunt în beneficiile lor, dar şi a ţărilor gazdă pe termen lung. Cheia rezolvării problemelor imigraţiei legale şi clandestine constă în coordonarea

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

acţiunilor legislative dintre Statele membre şi instituţiile fundamentale ale Uniunii Europene: Consiliul European, Consiliul Uniunii Europene, Comisia Europeană, Curtea de Justiţie a Uniunii Europene. Preocupările fundamentale ale factorilor decizionali europeni trebuie să graviteze în jurul a două mari întrebări: Ce înseamnă influxul de refugiaţi pentru economia şi securitatea Europei? Cum ar trebui Europa să răspundă acestui influx?

Sistemul juridic european cu privire la strategia imigraţiei trebuie să se perfecţioneze, în principal, sub trei aspecte: analiza realităţii imigraţiei în Europa, respectarea conţinutului şi principiilor dreptului internaţional, elaborarea de noi reglementări în ceea ce priveşte Dreptul Uniunii Europene.

2.1. Imigraţia în Europa - realitate umană evidentă

Imigranţii şi criza migranţilor ilegali în Europa este o chestiune de actualitate. Migraţia actuală a forţat Europa să facă faţă la o criză umanitară, socială şi politică fără precedent. Atâta timp cât guvernele U.E. acceptă şi relochează refugiaţi, criza imigranţilor din Europa se poate diminua şi rezolva. De aceea, analiza situaţiei refugiaţilor trebuie să devină o prioritate principală în Uniunea Europeană. Argumentele în favoarea acestei aprecieri au drept probă faptul că Marea Mediterană a devenit cea mai ucigătoare apă din lume; pe parcursul anului 2015, mai mult de 3000 de migranţi au murit prin înecare, înfometare, boli severe.

Uniunea Europeană este divizată la nivel de lideri şi State membre în ceea ce priveşte problema imigranţilor. Fiecare Stat membru analizează această problemă din propria lui perspectivă şi o abordează în acord cu politicile şi interesele sale naţionale. Unele State membre percep criza refugiaţilor ca pe o prioritate în probleme de securitate, în timp ce altele o tratează doar din punct de vedere umanitar. Un echilibru trebuie să se regăsească într-o abordare la nivel european, în care nu trebuie negate nici aspectele de securitate cu privire la migraţie, dar nici cele referitoare la aspectele umanitare. Liderii U.E. nu trebuie să ignore legile şi normele juridice internaţionale cu privire la politica migraţiei şi azilului. Mişcarea migranţilor către destinaţia lor finală trebuie să fie controlată şi să se facă în acord cu legile internaţionale şi naţionale, dar cu evitarea abuzurilor de trecere a frontierelor.

Frontierele externe ale U.E. trebuie monitorizate în mod profesional, iar Forţa navală combinată a U.E. din Marea Mediterană, pe lângă misiunile şi operaţiile de căutare şi salvare, să contribuie şi la

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

protejarea frontierelor europene externe. Toate acestea motivează că migranţii nu se vor opri dacă văd acest flux necontrolat spre Europa.

În deplin acord cu asigurarea securităţii europene, Uniunea Europeană analizează imigraţia din perspectiva unităţii şi identităţii europene. Problema care se pune constă în ideea dacă Europa poate susţine principiile democraţiei, păcii, unităţii şi libertăţii economice în confruntarea cu influxul milioanelor de emigranţi care vin din diferite medii politice, sociale şi economice.

Controlul fluxurilor de migranţi s-a făcut dificil în Europa, atât din cauza numărului mare de refugiaţi, din funcţionarea deficitară a structurilor instituţionale existente, precum şi din lipsa de transparenţă în aplicarea procedurilor de primire. Statele europene au nevoie să lucreze împreună pentru a îmbunătăţi procesul de înregistrare şi de creare a mecanismelor pentru o distribuţie echitabilă a refugiaţilor[22].

Răspunsul U.E. în problema migranţilor a fost slab coordonat, condus în unele locuri neprofesional şi cu ostilitate, iar în alte regiuni cu simpatie şi generozitate. Managementul migraţional a fost de slabă calitate în raport cu nevoile de rezolvare a problemelor. Natura haotică a influxului de emigranţi a creat percepţia că Europa este descoperită în faţa fenomenului imigraţiei.

Pentru ca noile strategii de imigraţie să fie eficiente, liderii europeni trebuie să ia în considerare raţiunile economice ale migranţilor şi cauzele migraţiei. În loc să se evalueze consecinţele crizei refugiaţilor în Europa, liderii europeni au răspuns cu încetineală, nereunit şi reactiv. Ori intervenţiile instituţionale europene în problema migraţiei trebuie realizate de o manieră coordonată cu studierea impactului crizei migranţilor pe termen scurt şi lung. În mod cert, se poate afirma că naţiunile europene au fost surprinse de intensitatea fenomenului migraţional şi nu au fost pregătite pentru un management eficient în absorbirea influxului de refugiaţi, solicitanţi de azil şi migranţi economici ilegali.

Uniunea Europeană trebuie să-şi asume responsabilităţi şi să devină un factor decisiv în rezolvarea problemei lumii islamice. Legăturile de încredere şi colaborare între civilizaţii trebuie reconstruite, iar pacea trebuie restabilită în Orientul Mijlociu[23]. Problema funamentală a crizei

---

22 Frank-J. Weise, „Integrating Refugees Reduces Risks. Language training and job placement are key integration", Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7, 2016, p. 8.

23 Ilir Cobo, Suard Alizoti, „Albania", Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7, 2016, p. 36.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

migranților trebuie să fie rezolvată dincolo de frontierele externe ale U.E., la originile crizei sau pe cât posibil aproape de origini. Trebuie să se elaboreze o strategie comprehensivă cu instrumente de securitate politice, diplomatice şi economice pe termen lung de stabilizare a zonelor de criză din Orientul Mijlociu şi Africa de nord.

La nivelul Statelor membre U.E. trebuie să se perfecționeze instrumentele de evaluare, în care se includ capacități instituționale de execuție. Statele europene au suficientă energie, instrumente, modele şi experiență pentru a face un management eficient al crizei migrației. Este nevoie de coordonare la nivel național, cu țările vecine şi la nivel U.E. Trebuie realizată o reorganizare în sistemul guvernamental pentru a perfecționa procesul decizional, a întări colaborarea inter-agenții şi a perfecționa schimbul de informații în timp real. Umanitatea şi solidaritatea sunt principii pozitive care reprezintă inima civilizației europene. Totuşi, ele nu pot fi folosite în afara ordinii existente, cu ignorarea obligațiilor legale şi suspendarea procedurilor. Dacă nu se respectă aceste reguli poate apărea preludiul la anarhie, care neagă umanitatea şi solidaritatea.

La nivel național, procedurile de deportare trebuie activate împotriva migranților care nu solicită azil sau statut de refugiat. Pentru acei care au statut de refugiat, trebuie să li se asigure cazare în taberele de refugiați ca soluție temporară, până când condițiile pentru repatriere se îndeplinesc sau să tranziteze țările care le pot asigura instalarea permanentă.

Cancelarul Germaniei Angela Merkel a concluzionat că imigranții, în special sirieni, au determinat ca Germania să se confrunte atât cu o sarcină umanitară, cât şi cu o oportunitate economică de care are nevoie Germania cu oameni tineri față de cei în vârstă. Astfel, din punctul de vedere al Germaniei, imigranții reprezintă o oportunitate şi nu o amenințare de securitate.

Pe acest fond de idei despre migrație, în Germania, s-au luat o serie de măsuri umanitare şi de respectare a drepturilor omului pentru imigranți, după cum urmează: Parlamentul german a decis ca toate informațiile despre imigranți să fie stocate într-o bază de date interagenție şi aceştia să primească documente de identitate care să conțină informații esențiale despre aceştia; stabilirea unor facilități de screening şi înregistrare a imigranților în Registrul central al Oficiului pentru cererile de azil; eliberarea unui permis de rezidență temporară pentru refugiații care vor să rămână sau doresc să se întoarcă în țara de origine (aproximativ 965.000 persoane au aplicat pentru statutul de azil în Germania între ianuarie - noiembrie 2015); responsabilitatea autorităților locale pentru stabilirea

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

statutului legal al imigranţilor; crearea voluntariatului pentru identificarea unor angajări în muncă (zugravi, mecanici, bucătari, computer pentru tineri); existenţa de programe cu susţinere financiară pentru învăţarea limbii germane cu profesori calificaţi.

În Suedia a fost un sentiment de solidaritate faţă de imigranţi, condus de o politică de azil generoasă. Pe de altă parte, Ungaria a blocat graniţele sale împotriva migraţiei ilegale, unde Guvernul ungar a perceput-o ca o ameninţare la suveranitatea naţională, securitatea frontierelor şi cultura şi identitatea maghiară. Guvernul ungar a estimat în octombrie 2015 că aproximativ 156.000 de migranţi au intrat ilegal în ţară pentru a ajunge în ţările U.E. dezvoltate să aplice pentru azil. O.N.U. a reacţionat într-un comunicat că guvernul ungar a acţionat cu brutalitate în aceste cazuri ilegale de migraţie, care includ negarea intrării, arestarea, respingerea şi întoarcerea refugiaţilor, folosind forţa disproporţionată asupra migranţilor şi refugiaţilor, ca şi asaltarea jurnaliştilor străini de către forţele de ordine, luându-le documentaţia video. Toate aceste acţiuni au fost violări clare ale dreptului internaţional.

Răspunsul Guvernului britanic a decepţionat prin detaşare faţă de problemele migraţiei. Potrivit unui articol din *The Telegraph*, din 2015, „Zona liberă a frontierelor din ţările europene se află acum într-o criză existenţială, cu imigranţi şi teroriști care călătoresc cu uşurinţă în fiecare colţ al Europei".

Problematica migraţiei se face sever simţită şi în Balcanii de vest cu consecinţe reale şi asupra Europei[24]. Ţările din Balcanii de vest îndeplinesc multiple roluri cu privire la migraţie: de tranzit, gazdă, ţări sursă. Dacă U.E. nu gestionează eficient criza migranţilor pe ruta Balcanilor, se poate declanşa un nou val de refugiaţi chiar cu cetăţeni din ţările balcanice: Albania, Bosnia şi Herţegovina, Kosovo, Macedonia, Muntenegru, Serbia. De aceea, este necesară o abordare holistică şi proactivă europeană de înţelegere şi rezolvare a acestei provocări. Ţările din Balcani sunt ţări europene şi efectele crizei migraţiei trebuie să constituie o problemă europeană.

Pentru Balcanii de vest criza migranţilor are mai mult un caracter geografic. Este vorba despre „Ruta Balcanilor", privită ca drum terestru din Orientul Mijlociu şi Asia centrală şi sud-vest spre centrul Europei; este un coridor din Grecia în Macedonia şi apoi prin Serbia către graniţele din

[24] Walbona Zeneli, Joseph W. Vann, „A Burden on The Balkans", Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7, 2016, p. 60.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

Ungaria şi Croaţia, spre centrul şi nordul Europei. Această rută este de contrabandă cu mişcarea cargourilor ilegale în şi în afara Europei.

Majoritatea celorlalte state europene au trebuit să se confrunte cu îngrijorările despre migraţie cu remarca potrivit căreia acestea au o sarcină legalăşi morală de a asigura protecţie şi asistenţă pentru refugiaţii care sosesc pe teritoriul lor.

2.2. Europa şi dreptul internaţional cu privire la imigraţie

Pentru un management eficient al crizei imigranţilor în Europa, sistemul juridic european trebuie să ţină cont de conţinutul următoarelor documente: Legea migraţiei internaţionale (International Migration Law), Convenţia Naţiunilor Unite referitoare la statutul refugiaţilor din 1951 (the United Nations Convention relating to the Status of Refugees), Convenţia internaţională despre drepturile civile şi politice (the International Convenant on Civil and Political Rights - I.C.C.P.R.), Convenţia internaţională despre eliminarea discriminării rasiale (the International Convention on the Elimination of Racial Discrimination - I.C.E.R.D.), Declaraţia universală a drepturilor omului (Universal Declaration of Human Rights - U.D.H.R.), Convenţia Naţiunilor Unite împotriva crimei organizate transnaţionale (the United Nations Convention Against Transnational Organized Crime), cu două protocoale adiţionale: *Protocolul Naţiunilor Unite pentru a preveni, suprima şi pedepsi traficul de persoane, în special femei şi copii* (The UN Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children) şi *Protocolul împotriva contrabandei cu migranţi pe uscat, mare şi aer* (The Protocol Against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air)[25].

Prima reglementare juridică elaborată de Oficiul internaţional de migraţie (International Migration Office - I.O.M.) se intitulează Legea migraţiei internaţionale (International Migration Law), fiind urmată de alte legi în domeniu care s-au dezvoltat pe fondul globalizării. Din punct de vedere istoric, migraţia a fost reglementată, în principal, la nivel naţional. Dar Oficiul internaţional de migraţie (O.I.M.) a elaborat norme juridice internaţionale care cuprind drepturile şi obligaţiile imigranţilor, precum şi responsabilităţile autorităţilor naţionale şi internaţionale în domeniu. În centrul tuturor normelor juridice internaţionale este dreptul suprem al statului la suveranitate şi integritate teritorială. Conform O.I.M. „suveranitatea statului este punctul de plecare tradiţional, atunci când se consideră legea migraţiei internaţionale. Statele au autoritate asupra

[25] Melina Lito, *op. cit.,* pp. 55-57.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

teritoriului lor şi a populaţiei. Ele pot decide cine poate şi cine nu poate intra pe teritoriul lor. Statele pot securiza frontierele lor şi pot decide condiţiile de intrare sau şedere, precum şi excluziunea".

Datorită milioanelor de oameni dislocaţi şi ororilor Holcaustului, S.U.A. a propus crearea unui regim internaţional pentru protecţia refugiaţilor. Astfel, Convenţia Naţiunilor Unite referitoare la statutul refugiaţilor a fost adoptată în 1951, odată cu înfiinţarea Oficiului Înaltului Comisar al Naţiunilor Unite pentru refugiaţi (UNHCR - Office of the United Nations High Commissioner for Refugees). Convenţia pentru refugiaţi a confirmat dreptul refugiaţilor de a cere azil şi obligaţia statelor ca aceştia să nu se întoarcă la locul periculos de unde au venit. Această convenţie este esenţială, deoarece are caracter de lege a protecţiei refugiaţilor şi prezintă proceduri de determinare a azilului. Toţi aplicanţii de azil sunt investigaţi şi dacă cererile lor sunt nefondate, solicitantul de azil poate fi expulzat.

În termenii Convenţiei Refugiaţilor, un refugiat este o persoană care este forţată să-şi părăsească ţara ca urmare a persecuţiei sau lipsei de protecţie în propria ţară, în contrast cu un migrant care îşi părăseşte voluntar ţara sa de origine. Potrivit Convenţiei, când un refugiat intră în ţara gazdă fără autorizaţie, statul „nu ar trebui să-i impună penalităţi, în numele intrării sale ilegale sau prezenţei sale", ci să-i dea refugiatului o oportunitate de a „arăta cauza reală". Când o persoană a folosit statutul de refugiat, Statul respectiv nu-i poate restricţiona libertatea de mişcare, cu excepţia cazurilor în care refugiatul a cerut admisie temporară. Statele „nu pot expulza un refugiat legitim din teritoriul său sigur în numele securităţii naţionale sau ordinii publice". Un refugiat are dreptul de a prezenta probe în apărarea sa, „cu excepţia în care există motive de securitate naţională, altele decât cele solicitate".

De asemenea, Convenţia Refugiaţilor prevede că un Stat nu poate expulza un refugiat „când viaţa sau libertatea sa pot fi ameninţate în numele rasei, religiei, naţionalităţii, apartenenţei de membru al unui grup social particular sau opiniei politice". Principiul de netrimitere este o prevedere fundamentală: „Un refugiat nu poate fi întors într-o ţară unde se poate confrunta cu ameninţări serioase asupra vieţii sau libertăţii sale. Această protecţie nu poate fi cerută de refugiaţii care sunt consideraţi un pericol la securitatea ţării sau sunt nominalizaţi pentru diferite crime sau consideraţi pericole faţă de comunitate". Principiul de netrimitere este subliniat şi în Convenţia asupra torturii, care arată că Statele nu pot expulza „o persoană către un alt Stat atunci când există suficiente probe

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

de a crede că el poate fi pus în pericolul de a fi subiect de tortură". (Convenţia împotriva torturii - the Convention against Torture).

Convenţia internaţională despre drepturile civile şi politice obligă statele să respecte drepturile persoanelor în cadrul teritoriului său „fără distincţia cuiva, cum ar fi rasa, culoarea, sexul, limba, religia, opinia politică sau altă opinie, originea naţională sau socială, proprietatea, statusul de naştere ori alt status". Dacă statele pot face caz de aceste drepturi în urgenţe naţionale, măsurile luate nu pot viola legea internaţională; nu poate implica orice fel de discriminare pe bază de rasă, culoare, religie sau origine socială; nu poate viola drepturile non-derogabile cum ar fi dreptul la viaţă, libertatea de gândire şi religie şi libertatea de tortură, tratamentul inuman sau degradant şi sclavajul. Art. 5, alin. 1 şi 2, al acestei legi prevede cu claritate că Statele nu pot nega orice drepturi sau libertăţi, luând doar drepturile care le convin, iar drepturle fundamentale nu pot fi restricţionate.

Convenţia internaţională despre eliminarea discriminării rasiale a fost elaborată de Comitetul de eliminare a discriminării rasiale (the Committee of Elimination of Racial Discrimination - C.E.R.D.). Atât I.C.E.R.D., cât şi C.E.R.D. au în atenţie distincţia dintre „cetăţeni" şi „non-cetăţeni". Sub I.C.E.R.D., „această Convenţie nu trebuie să aplice distincţii, excluziuni, restricţii sau preferinţe făcute de o Parte Stat la această Convenţie dintre cetăţeni şi non-cetăţeni". C.E.R.D. recunoaşte „posibilitatea de diferenţiere dintre cetăţeni şi non-cetăţeni", dar recomandările sale indică faptul că această distincţie poate viola prevederile non-discriminatorii, în special dacă nu sunt proporţionale de a îndeplini un scop legitim. În mod similar, sub I.C.E.R.D., statele sunt obligate să nu discrimineze prin forţarea dreptului de a părăsi ţara de destinaţie. Totodată, articolul 5 al Convenţiei cuprinde „obligaţia părţilor State de (...) a elimina discriminarea rasială în spiritul drepturilor civile, politice, economice, sociale şi culturale. Deşi unele din aceste drepturi, cum ar fi dreptul de a participa în alegeri, de a vota şi de a participa pentru alegeri, pot fi dedicate cetăţenilor, drepturile omului sunt elaborate, în principiu, pentru toate persoanele. Părţile State sunt sub obligaţia de a garanta egalitatea între cetăţeni şi non-cetăţeni în spiritul acestor drepturi la extinderea recunoscută sub legea internaţională".

C.E.R.D. recomandă reforme legislative care să alinieze prevederi non-discriminatorii şi „să asigure că garanţiile legislative împotriva discriminării rasiale se aplică non-cetăţenilor cu referire la statutul lor de emigraţie", şi că „măsurile luate în lupta împotriva terorismului nu trebuie să discrimineze, în scop şi efect, în termenii de rasă, culoare, descendenţă,

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

origine naţională sau etnică şi acei non-cetăţeni nu sunt subiecte de profil etnic sau rasial sau stereotip de acest gen". În fine, C.E.R.D. recomandă ca Statele „să ia acţiuni de rezolvare de a contracara orice tendinţă de ţintă, stigamtizare, stereotip sau profil" de non-cetăţeni bazat pe rasă, etnicitate sau naţionalitate.

Declaraţia universală a drepturilor omului afirmă că „fiecare are dreptul să părăsească orice ţară, inclusiv propria sa ţară, şi să se întoarcă în propria sa ţară". Prin această prevedere se garantează dreptul de a părăsi o ţară, dar cu limitări în ceea ce priveşte asigurarea securităţii naţionale sau a ordinii publice. Mai mult, un străin legitim poate fi expulzat dintr-un stat, dar are dreptul la o curte de apel, numai dacă priorităţile securităţii naţionale solicită un proces diferit.

Convenţia Naţiunilor Unite împotriva crimei organizate transnaţionale reprezintă un document de bază în acest domeniu cu două protocoale. *Protocolul Naţiunilor Unite pentru a preveni, suprima şi pedepsi traficul de persoane, în special femei şi copii* defineşte traficarea persoanelor prin recrutarea, transferul sau acostarea unui individ prin forţă, fraudă, coerciţie, înşelăciune sau abuz de vulnerabilitate, pentru scopuri de exploatare, inclusiv prostituţie, exploatare sexuală, muncă forţată sau înlocuire de organe. Traficul de persoane include „intrarea ilegală a unei persoane sau mai multor persoane prin trecerea unei frontiere internaţionale, prin violarea legilor uneia sau mai multor ţări, fie clandestin sau prin înşelăciune, cu folosirea frauduloasă a documentelor sau prin sustragerea legitimării la controlul frontierelor".

În acest sens, prin drepturile copilului se protejează migraţia în scopul reunificării familiei, în principal „aplicaţiile pentru un copil sau părinţii săi de a intra sau pleca la o Parte Stat în scopul reunificării familiei" şi obligă Statele să rezolve această solicitare „într-o manieră pozitivă, umană şi rapidă. (...) Părţile Stat trebuie să respecte dreptul unui copil şi al părinţilor săi de a părăsi orice ţară, inclusiv propria ţară şi a intra în propria sa ţară".

Protocolul împotriva contrabandei cu migranţi pe uscat, mare şi aer a fost ratificat de 142 de ţări până în anul 2016 şi constituie cadrul de bază pentru contracararea contrabandei de migranţi. Acest document defineşte criminalitatea şi enunţă acţiunile pe care ţările semnatare sunt obligate să le implementeze cu obiective de prevenire şi combatere a crimei, protejarea drepturilor migranţilor traficaţi şi promovarea cooperării între state. Pentru a lupta împotriva contrabandei cu migranţi, statele semnatare au nevoie să-şi întărească structurile de informaţii, capacităţile de investigaţii şi judecată, care solicită specializare specifică în domeniu şi voinţa de a

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

lucra în cooperare, nu numai cu ţările semnatare, ci şi cu ţările de origine şi tranzit.

2.3. Rolul Dreptului Uniunii Europene în reglementarea juridică a imigraţiei

Provocările procesului de imigraţie au efect generalizat asupra ansamblului Uniunii Europene, nu numai pentru un anume Stat membru, realitate care solicită identificarea unor soluţii comune. Pe acest fond, este necesară stabilitatea ordinii juridice europene şi luarea unor măsuri care să perfecţioneze sistemul juridic european.

Ordinea juridică a Uniunii Europene constituie un sistem coerent de protecţie juridică. Dreptul Uniunii Europene determină raporturile între Uniunea Europeană şi ţările membre. În acest sens, Statele membre trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a se conforma obligaţiilor care le revin în temeiul tratatelor sau documentelor instituţiilor U.E. Totodată, Dreptul Uniunii Europene legiferează procesul juridic european, în sensul ca acesta să fie condus prin regulamente, directive şi decizii, care au efecte obligatorii asupra Statelor membre şi a cetăţenilor acestora[26].

Relaţiile dintre Dreptul Uniunii Europene şi legislaţiile naţionale se completează reciproc. Astfel, art. 4, alin. 3, din Tratatul privind Uniunea Europeană (T.U.E.) ilustrează în mod concret această relaţie: „În temeiul principiului cooperării loiale, Uniunea şi statele membre se respectă şi se ajută reciproc în îndeplinirea misiunilor care decurg din tratate. Statele membre adoptă orice măsură generală sau specială pentru asigurarea îndeplinirii obligaţiilor care decurg din tratate sau care rezultă din actele instituţiilor Uniunii. Statele membre facilitează îndeplinirea de către Uniune a misiunii sale şi se abţin de la orice măsură care ar putea pune în pericol realizarea obiectivelor Uniunii".

Aplicabilitatea imediată a dreptului U.E. în dreptul naţional înseamnă că Uniunea Europeană conferă în mod direct drepturi, dar şi impune, în mod direct, obligaţii nu numai pentru instituţiile U.E., ci şi pentru Statele membre şi cetăţenii lor. Această cerinţă constituie una din meritele Curţii de Justiţie a Uniunii Europene care a recunoscut aplicabilitatea directă a normelor dreptului Uniunii Europene, în pofida rezistenţei iniţiale a anumitor State membre, precum şi posibilitatea de a avea garantată existenţa ordinii juridice a U.E.[27] În consecinţă, funcţiile jurisdicţionale din U.E. sunt exercitate la trei niveluri: prin Curtea de

[26] Constantin Manolache, *Dreptul Uniunii Europene*, Curs Universitatea „Petre Andrei" din Iaşi, 2015, p. 25.
[27] *Ibidem*, pp. 43-44.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

Justiţie, ca putere judiciară europeană supremă (art. 253 T.F.U.E.); prin Tribunal (art. 254 T.F.U.E.); prin tribunale specializate care pot fi puse la dispoziţia Tribunalului, fiind responsabile cu soluţionarea anumitor categorii de recursuri, introduse în domenii specifice (art. 257 T.F.U.E.).

Măsurile de perfecţionare a sistemului juridic european trebuie să respecte prevederile Dreptului internaţional descrise anterior, să asigure respectarea drepturilor omului, să intensifice lupta împotriva reţelelor criminale şi să lupte contra terorismului prin refugiaţi.

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene recunoaşte o serie de drepturi personale, civile, politice, economice şi sociale ale cetăţenilor U.E. şi ale rezidenţilor de pe teritoriul U.E. şi le înscrie în legislaţia europeană. Naţiunile Europei, stabilind între ele o uniune tot mai strânsă, au hotărât să împărtăşească un viitor paşnic întemeiat pe valori comune.

Conştientă de patrimoniul său spiritual şi moral, U.E. este întemeiată pe valorile indivizibile şi universale ale demnităţii umane, libertăţii, egalităţii şi solidarităţii; aceasta se întemeiază pe principiile democraţiei şi statului de drept. U.E. situează persoana în centrul acţiunii sale, instituind cetăţenia europeană şi creând un spaţiu de libertate, securitate şi justiţie.

Carta reafirmă, cu respectarea competenţelor şi sarcinilor U.E., precum şi a principiului subsidiarităţii, drepturile care rezultă în principal din tradiţiile constituţionale şi din obligaţiile internaţionale comune Statelor membre, din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, din Cartele sociale adoptate de U.E. şi de către Consiliul Europei, precum şi din jurisprudenţa Curţii de Justiţie a Uniunii Europene şi a Curţii Europene a Drepturilor Omului. În acest context, carta este interpretată de către instanţele judecătoreşti ale U.E. şi ale Statelor membre, acordând atenţia cuvenită explicaţiilor redactate sub autoritatea prezidiului Convenţiei Europene.

Toate eforturile trebuie depuse pentru evitarea violării drepturilor migranţilor pentru a-i feri de punerea în pericol a vieţii şi pentru a li se asigura protecţie aşa cum prevede Dreptul internaţional. Aici se pune problema existenţei unui echilibru între securitate şi drepturile omului.

Respectarea principiilor drepturilor omului şi normelor intrenaţionale este esenţială pentru realizarea unei păci durabile şi a securităţii. Raportul secretarului general al O.N.U. din 2014, intitulat *International Migration and Development* (A/69/207), evidenţiază nevoia unei abordări comprehensive a drepturilor bazate pe gen şi vârstă. Beneficiile

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

migraţiei pot fi realizate pe deplin, numai dacă migranţii sunt protejaţi de discriminări, abuzuri şi exploatare pe timpul oricărei faze din acest proces.

Când proiectează strategii şi politici de imigraţie, guvernele ţărilor implicate trebuie să ţină cont de vulnerabilităţile migranţilor şi să ia în considerare accesul egal al migranţilor la educaţie, îngrijiri de sănătate, cazare, protecţie socială şi justiţie, plată egală şi dreptul la muncă. Guvernele, agenţiile internaţionale şi organizaţiile neguvernamentale trebuie să promoveze drepturile migranţilor în cadrul acestui proces, inclusiv asigurarea informaţiilor de pre-plecare din punct de vedere legal, să faciliteze restituirea banilor rămaşi în locurile unde au muncit, să asigure accesul la serviciile de bază, să sprijine solidaritatea între diferite grupuri de migranţi şi să rezolve problemele de excludere şi izolare[28].

Lupta împotriva reţelelor criminale din procesul migraţiei este fundamentală în spaţiul european. Deciziile recente ale U.E. demonstrează concepţia sa de suprimare a traficanţilor de migranţi ilegali şi implementarea comprehensivă şi eficientă a strategiilor imigraţiei. Aceste strategii concepute pentru Europa, dar extinse şi în afara teritoriului ei, includ noi instrumente de reprimare a activităţilor criminale, cunoaşterea cauzelor migraţiei ilegale şi identificarea motivelor pentru care migranţii ilegali apelează la reţelele criminale. Aceste soluţii, bazate pe iniţiativele din zonele de origine ale migranţilor, duc la creşterea paşilor legali ai migraţiei, descurajarea comportamentelor ilegale, suprimarea exploatării prin muncă în ţările gazdă (de primire) şi protejarea imigranţilor. Totodată, se militează pentru a modera „frica de imigranţi în spaţiul european", a controla migraţia legală şi ilegală şi a contracara contrabanda cu migranţi.

Implementarea acestor noi strategii solicită realizarea unui echilibru între factorii de conflict: interese economice, considerente umanitare, probleme morale, îngrijorări şi temeri legitime ale populaţiei de baştină. Guvernele iau în calcul rezistenţele populare la impunerea acestor soluţii şi chiar dacă riscă electoral, ele trebuie să facă faţă noilor realităţi. Campaniile de informare şi discuţiile deschise din societatea civilă sunt necesare pentru a crea o atmosferă socială receptivă la schimbările solicitate.

În limitarea imigraţiei, U.E. a introdus recent noi iniţiative cum ar fi desfăşurarea de operaţii militare (cod SOPHIA) în cadrul Politicii de Securitate şi Apărare Comune care îi vizează pe traficanţii din Marea Mediterană cu misiunea specială de identificare, capturare şi distrugere a bărcilor şi vaselor de transport. Pentru a coordona şi a îmbunătăţi

[28] Julie L. Arostegui, *op cit.,* p. 53.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

activităţile de informaţii bazate pe consolidare juridică, EUROPOL a creat o agenţie reunită a U.E. (Joint Operation Team) pentru coordonarea controlului la frontiere, monitorizarea frontierelor maritime, contracararea migraţiei necontrolate, a facilitatorilor ei şi a salvării vieţii migranţilor pe mare. Totodată, prin Agenţia Europeană pentru Poliţia de Frontieră şi Garda de Coastă (FRONTEX), noile iniţiative se îmbunătăţesc, demonstrând faptul că sistemul justiţiei criminale a evoluat pozitiv. În acest sens, mulţi traficanţi de migranţi au fost arestaţi de către agenţiile de consolidare a Dreptului U.E. şi li s-au redus posibilităţile uriaşe de profit.

Instituţiile Uniunii Europene au analizat cauzele migraţiei necontrolate şi în acest sens au luat noi măsuri. Astfel, în mai 2015, Comisia Europeană a emis două comunicate: *Agenda Europeană despre Migraţie* (An European Agenda on Migration) şi *Planul de acţiune al Uniunii Europene împotriva contrabandei cu migranţi - 2015-2020* (EU Action Plan against migrant smuggling - 2015-2020). Scopul acestor documente constă în prevenirea şi combaterea contrabandei cu migranţi, protejarea imigranţilor vulnerabili, creşterea cooperării cu ţările de origine şi de tranzit, cât şi înţelegerea reală a naturii migraţiei prin determinarea cauzelor care o generează.

Alte noi iniţiative se referă la întărirea structurilor de informaţii specializate, perfecţionarea metodelor de lucru ale acestora, implementarea procedurilor pentru o mai rapidă detectare a cererilor de azil şi întoarcerea migranţilor ilegali în ţările de origine pentru a descuraja noi plecări, crearea unei structuri de legătură cu privire la migraţia europeană încadrată cu ofiţeri la Reprezentanţele statelor de pe lângă U.E., studierea nevoilor financiare, perfecţionarea EUROPOL, sprijin pentru detectarea conţinutului Internetului folosit de traficanţi, perfecţionarea controlului frontierelor şi a vaselor prin folosirea de noi proceduri şi tehnologii, noi campanii de informare pentru contracararea acţiunilor traficanţilor. U.E. luptă împotriva contrabandei criminale şi a reţelelor de traficare cu instrumente de prevenire a exploatării migranţilor şi de descurajare a migraţiei ilegale, consolidarea severă a regulilor de muncă pe piaţa unică europeană.

Uniunea Europeană acordă o atenţie deosebită în dezvoltarea cooperării bilaterale şi multilaterale cu ţările nemembre, în special Turcia, considerate ţări de origine şi de tranzit ale migranţilor, precum şi cu cele din zonele de conflict.

Alte priorităţi europene în demantelarea reţelelor de traficanţi de fiinţe umane se referă la următoarele aspecte: eliminarea sărăciei şi a subdezvoltării în ţările de plecare; acordarea de asistenţă pentru persoanele

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

dislocate şi a refugiaţilor din proximitatea zonelor de conflict; perfecţionarea de către U.E. a mecanismului de întoarcere a celor care au depăşit termenele de şedere sau a celor care au intrat ilegal în U.E.; percepţia mesajului european că migraţia este controlată cu reguli, iar imigranţii se pot bucura de privilegiile libertăţii, securităţii şi justiţiei ca europeni numai dacă respectă legile şi cultura europeană; salvarea refugiaţilor şi migranţilor în pericol la frontierele maritime ale U.E.

Problema migraţiei reprezintă un test de unitate şi toleranţă a Europei sociale, dar şi de decizie, flexibilitate şi voinţă politică a politicienilor U.E. şi a funcţionarilor europeni de rang înalt pentru identificarea de soluţii viabile. Concluziile din procesul migraţiei actuale în Europa arată necesitatea de concentrare a eforturilor pe reinstalarea refugiaţilor sirieni, combinată cu creşterea sprijinului politic şi financiar la statele de frontieră cu Siria: Grecia, Iordania, Liban, Turcia.

Evenimentele demonstrează că refugiaţii care vin din zonele jihadiste de conflict sunt o prioritate în acţiunea de contraterorism. Aici trebuie să se facă diferenţa între migranţii care au intenţii teroriste şi cei cu nevoi umanitare, economice şi politice. Din perspectiva contrateroristă, este necesară îmbunătăţirea colectării datelor, procesarea şi transmiterea reciprocă a informaţiilor despre refugiaţi înainte de sosirea lor. De asemenea, trebuie verificate paşapoartele false prin accesul la Baza de date Interpol şi sporirea resurselor şi fondurilor băneşti în acest domeniu. Resursele contraterorismului sunt cel mai bine investite în dezvoltarea surselor de informaţii în interiorul reţelelor ilegale sau în ţările de legătură (cum ar fi Turcia), dar şi în punctele principale de recepţie şi tranzit din Europa, unde operează criminalii organizaţi şi extremiştii. Distribuirea reciprocă a informaţiilor între naţiunile relevante şi agenţiile specializate poate îmbunătăţi şansele de detectare a potenţialilor teroriști.

O altă măsură contrateroristă a serviciilor de securitate se referă la creşterea vigilenţei la instalarea refugiaţilor într-o ţară de destinaţie. Dacă acest lucru nu se realizează în mod optim, ei pot fi vulnerabili la radicalizare şi extremiştii europeni îi pot repede recruta. Monitorizarea şi distrugerea acestor activităţi sunt vitale. În acest caz, autorităţile trebuie să monitorizeze extremiştii de dreapta şi să aloce resurse suficiente pentru a proteja refugiaţii de atacurile acestora. Aceste măsuri duc la reducerea riscului de radicalizare şi de recrutare a teroriştilor în cadrul naţiunii gazdă, atunci când există o aprovizionare pe termen scurt şi lung cu ajutor social, sănătate, informaţii şi alte servicii necesare instalării şi reintegrării[29]. Dar, în

[29] Sam Mullins, *op. cit.,* pp. 27-29.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

lupta antiteroristă, pe lângă acţiunile autorităţilor trebuie să se intensifice extinderea măsurilor contrateroriste cu participarea politicienilor, responsabililor decizionali, oficialilor din serviciile de securitate, reprezentanţilor media şi opiniei publice.

3. România şi imigraţia contemporană

Fiecare ţară are impacturi diferite cu migranţii. În România nu există această criză a migrației, dar soluția este pentru o abordare comprehensivă prin coordonare şi cooperare internaţională. Care este impactul migraţiei în România şi cum este rezolvată instituțional această problemă în ţara noastră?

3.1. Impactul migrației în România

Până în noiembrie 2015, România nu a fost o destinaţie pentru migranţi şi nici o ţară de tranzit. Ea a avut o poziţie specială, fiind ocolită de marile rute de tranzit ale migranţilor, visul acestora fiind să ajungă într-o ţară mult mai prosperă. Dar cetăţenii români au conştientizat provocările migraţiei legale şi ilegale prin ceea ce s-a întâmplat la vecinii României. Înțelegerea problemei migraţiei este acceptată în România, deoarece ea este o ţară care a suferit o grea tranziţie la economia de piaţă şi la problemele asociate acesteia, consecinţe care au determinat generarea unor valuri de cetăţeni români care au emigrat către ţările dezvoltate, după decembrie 1989. Potrivit *Raportului Migration Policy Institut*, care monitorizează datele O.N.U., România este pe locul 15 în lume în ceea ce priveşte termenul de „ţară de origine migrantă" (migrant's country of origin) şi locul 108 în termenii de „ţară cu destinaţie pentru migraţie" (migrant's country of destination). Se pleacă de la ideea potrivit căreia şi România nu poate fi ocolită de migranţi. Dacă ţările vecine au luat măsuri drastice împotriva fluxului de migranţi, atunci pentru România a crescut riscul trecerii ilegale a frontierelor. În acest sens, autorităţile române au conceput programe pentru noi controale la frontieră, dar şi pentru securizarea acesteia.

Guvernul României a luat deja unele măsuri pentru asigurarea managementului migraţiei. Ea a fost ţară de sprijin în procesul migraţiei pentru ţările aflate pe axa migraţiei prin oferirea de ajutor umanitar în Serbia, ajutor financiar pentru ţările vecine Siriei şi trimiterea de poliţişti specialişti care să ia parte la echipele de investigaţii reunite. Totodată, guvernul şi-a îmbunătăţit cadrul legal în procesul migraţiei. Astfel, migranţii cu statut legal se bucură de aceleaşi drepturi sociale şi economice

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

ca toţi cetăţenii României, cu excepţia unor interdicţii în domenii politice şi civile. Pentru imigranţii din România există şi unele dificultăţi, cum ar fi: obstacole lingvistice severe, deoarece limba română nu este comună; necunoaşterea unei limbi de circulaţie internaţională (engleză, franceză); ajutor financiar de stat foarte mic; protecţie socială scăzută; greutăţi cu birocraţia şi cu accesarea informaţiilor privind drepturile lor.

Pe termen lung, integrarea migranţilor poate deveni o realitate şi pentru România, dar se cere multă răbdare în acest sens. De aceea, România ca ţară membră U.E. trebuie să stabilească strategii, politici şi proceduri de integrare corecte şi eficiente, să ofere oportunităţi economice şi să trimită mesaje ferme împotriva oricărei forme de extremism[30]. Imigranţii din România găsesc un mediu prietenos şi împart aceleaşi situaţii cu cetăţenii români. Sondajele până în noiembrie 2015 arată că românii nu sunt îngrijoraţi de fenomenul migraţiei.

Ca urmare a angajamentelor asumate în luna mai 2015 în cadrul *Agendei Europene privind migraţia*, Comisia Europeană a prezentat un pachet cuprinzător de propuneri destinate să contribuie la rezolvarea crizei refugiaţilor cu care se confruntă Statele membre ale U.E. şi ţările învecinate, inclusiv prin abordarea cauzelor profunde care îi determină pe oameni să caute refugiu în Europa. Noul set de măsuri reduce presiunea la care sunt supuse Statele membre cele mai afectate - în special Grecia, Italia şi Ungaria - prin propunerea ca 120 000 de oameni care au în mod clar nevoie de protecţie internaţională să fie transferaţi în alte State membre ale UE.

Măsurile sprijină Statele membre care se confruntă cu un număr tot mai mare de cereri de azil, făcând posibilă o prelucrare mai rapidă a acestor cereri prin intermediul unei liste europene comune a ţărilor de origine sigure. Comisia Europeană a conturat principalele măsuri pentru creşterea eficacităţii politicii de returnare şi a propus un fond financiar în valoare de 1,8 miliarde euro pentru a contribui la abordarea cauzelor profunde care stau la baza migraţiei din Africa. În acest scop, România are stabilită o cotă de primire de 4646 de imigranţi din Statele membre, după cum urmează: 604 din Italia, 1951 din Grecia, 2091 din Ungaria[31].

În concluzie, chiar dacă România nu este o destinaţie pentru migranţi, aceasta nu înseamnă că ea nu trebuie să fie pregătită să facă faţă unor valuri migraţioniste.

---

[30] Ana Breben, „Romania", Per Concordiam, *Journal of European Security*, Vol. 7, 2016, p. 31.

[31] Disponibil online la adresa: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5596_ro.htm.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

3.2. Instituţii româneşti de gestionare a procesului migraţiei

Principalele instituţii româneşti desemnate pentru gestionarea procesului de migraţie sunt următoarele: **Poliţia de Frontieră Română,** Inspectoratul General pentru Imigrări, Agenţia Naţională Împotriva Traficului de Persoane.

Poliţia de Frontieră Română, parte integrantă a Ministerului Afacerilor Interne, este instituţia specializată a statului care exercită atribuţiile ce îi revin cu privire la supravegherea şi controlul trecerii frontierei de stat, prevenirea şi combaterea migraţiei ilegale şi a faptelor specifice criminalităţii transfrontaliere săvârşite în zona de competenţă, respectarea regimului juridic al frontierei de stat, paşapoartelor şi străinilor, asigurarea intereselor statului român pe Dunărea interioară, inclusiv braţul Măcin şi canalul Sulina situate în afara zonei de frontieră, în zona contiguă şi în zona economică exclusivă, respectarea ordinii şi liniştii publice în zona de competenţă, în condiţiile legii (art. 1 din Ordonanţa de Urgenţă nr. 104 din 27 iunie 2001 privind organizarea şi funcţionarea Poliţiei de Frontieră Române)[32].

Poliţia de Frontieră se afirmă ca o instituţie cu personalitate proprie în executarea misiunilor, fiind în măsură să apere statul de drept, valorile democraţiei, cultura şi civilizaţia naţiunii române. Cu aproximativ 3.150 kilometri de graniţă aflată în responsabilitate, Poliţia de Frontieră Română se confruntă permanent cu o problematică extrem de variată şi cu diverse motivaţii ilicite de tranzitare a frontierei române, cum ar fi: migraţia ilegală, traficul cu stupefiante, armament şi autoturisme furate, contrabanda sub toate formele ei de manifestare.

Organizată dupa modelul instituţiilor similare din statele Uniunii Europene, Poliţia de Frontieră Română depune eforturi susţinute pe linia prevenirii şi combaterii fenomenelor infracţionale transfrontaliere şi pentru aplicarea şi respectarea legislaţiei interne şi internaţionale.

După aderarea României la Uniunea Europeană în ianuarie 2007, au fost create structuri de legătură cu instituţiile europene, realizându-se un canal direct de comunicare, în special pe linie operativă: Punctul Naţional de Contact FRONTEX, punctele şi centrele de contact de la frontieră.

Structura Poliţiei de Frontieră permite coordonarea unitară a activităţilor specifice derulate, asigurarea unui înalt nivel de supraveghere şi control la frontiera terestră, maritimă şi fluvială, combaterea migraţiei

[32] Disponibil online la adresa: https://www.politiadefrontiera.ro/ro/main/pg-informatii-generale-24.html.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

ilegale şi a infracţionalităţii transfrontaliere în zona de responsabilitate, precum şi respectarea regimului juridic al frontierei de stat.

În prezent, conform prevederilor O.U.G. nr. 104/2001, Poliţia de Frontieră Română are următoarea structură organizatorică: Inspectoratul General al Poliţiei de Frontieră; Inspectorate teritoriale şi Garda de Coastă; Servicii teritoriale; Sectoare, grupuri de nave, puncte şi instituţii de învăţământ pentru pregătirea şi specializarea personalului din subordine.

Inspectoratul General pentru Imigrări este organizat şi funcţionează ca structură de specialitate a administraţiei publice centrale, instituţie publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Administraţiei şi Internelor în baza Legii nr.118/2012. Înfiinţat prin reorganizarea Oficiului Român pentru Imigrări, Inspectoratul General pentru Imigrări îşi exercită atribuţiile conferite prin lege pentru implementarea strategiilor şi politicilor României în domeniile de migraţie, azil şi integrarea străinilor, precum şi a legislaţiei în vigoare.

Activitatea Inspectoratul General pentru Imigrări constituie serviciu public şi se desfaşoară în interesul persoanei şi al comunităţii, în sprijinul instituţiilor statului. Structura organizatorică şi atribuţiile Inspectoratului General pentru Imigrări sunt prevăzute în Hotărârea Guvernului nr.639 din 20 iunie 2007.

Ca organizare, Inspectoratul este constituit la nivel central din direcţii, servicii şi alte structuri funcţionale, iar la nivel teritorial din centre regionale de cazare şi proceduri pentru solicitanţii de azil, centre de cazare pentru străinii luaţi în custodie publică şi structuri judeţene.

În exercitarea atribuţiilor ce îi revin, Inspectoratului General pentru Imigrări cooperează cu structuri din cadrul Ministerului Administraţiei şi Internelor şi cu alte instituţii ale statului, colaborează cu organizaţii neguvernamentale şi cu cetăţenii străini care îşi desfăşoară activitatea în domeniul migraţiei şi protecţiei umanitare, încheie acorduri cu instituţii similare din străinătate, precum şi cu organizaţii internaţionale de profil.

Necesitatea dezvoltării acestei structuri unice cu competenţe în domeniul migraţiei şi azilului a fost determinată de următoarele particularităţi: tendinţa de creştere atât în volum, cât şi în complexitate a fluxurilor de imigraţie ilegală şi azil datorită evenimentelor pe plan mondial; repatrierea străinilor depistaţi cu şedere ilegală; dezvoltarea capacităţii de procesare a cererilor de azil; îmbunătăţirea condiţiilor de cazare pentru solicitanţii de azil; extinderea domeniilor de implementare a programelor de integrare pentru cetăţenii străini care au dreptul de şedere în România; dezvoltarea nivelului de absorbţie a fondurilor comunitare,

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

precum şi din alte surse de finanţare a activităţilor specifice acestor domenii; intensificarea pregătirilor în vederea aderării României la spaţiul Schengen; asigurarea participării active, coerente şi unitare la procesul de luare a deciziilor la nivel european; continuarea procesului de armonizare a legislaţiei şi procedurilor interne în domeniul migraţiei şi azilului la *acquis*-ul U.E.; implementarea corespunzătoare şi unitară a unor documente comunitare cu aplicabilitate directă la nivel naţional[33].

Agenţia Naţională Împotriva Traficului de Persoane are ca scop coordonarea, evaluarea şi monitorizarea la nivel naţional a aplicării politicilor în domeniul traficului de persoane de către instituţiile publice, precum şi a celor din domeniul protecţiei şi asistenţei acordate victimelor acestuia. Totodată, Agenţia este liantul între victima traficului de persoane şi organele de aplicare a legii, precum şi între acestea şi O.N.G.-urile din ţară care oferă servicii în acest domeniu. Agenţia cooperează cu organizaţiile neguvernamentale române şi străine, precum şi cu organizaţiile interguvernamentale şi în vederea conştientizării opiniei publice asupra fenomenului traficului de persoane şi asupra consecinţelor acestuia[34].

Concluzii

Fenomenul migraţiei a devenit o realitate evidentă în societatea globalizată de azi, atât cu implicaţii pozitive, cât şi cu consecinţe negative. Pe de o parte, în aspectele sale de progres, migraţia contemporană oferă oportunităţi pentru dezvoltarea indivizilor şi societăţii, în sensul că muncitorii imigranţi contribuie atât la dezvoltarea economiilor ţărilor gazdă, cât şi la creşterea economică a ţărilor de unde au provenit ca urmare a transferurilor financiare dobândite la familiile lor din ţară. Pe de altă parte, în dimensiunile sale negative, migraţia este un factor generator al insecurităţii umane, care conduce la creşterea instabilităţii naţionale, regionale şi globale, ca urmare a excedentului de populaţii naţionale, diminuării resurselor, suprasolicitării sistemelor de sprijin social şi amplificării mişcărilor extremiste şi xenofobe. Tocmai de aceea, complexitatea fenomenului migraţiei este dată de impactul economic al influxului de populaţie într-o ţară, gradul de absorbţie al imigranţilor în comunităţile gazdă, acomodarea acestora cu cultura, identitatea şi coeziunea locală şi evitarea instabilităţii şi conflictelor violente.

[33] Disponibil online la adresa: http://igi.mai.gov.ro/.
[34] Disponibil online la adresa: http://www.anitp.mai.gov.ro/.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

Problema imigranților la nivelul Uniunii Europene necesită abordări pragmatice, umanitare, sociale şi legale pentru admiterea şi integrarea lor pe continentul european, odată cu intensificarea eforturilor politice, juridice şi administrative în asigurarea securității naționale şi europene, respingerea atitudinilor xenofobe şi reducerea riscurilor de apariție a conflictelor şi crizelor comunitare.

Conceptul de „imigrație" este cel mai complex în conținut şi formă în cadrul triadei conceptuale „migrație - emigrație - imigrație", deoarece implică pentru un spațiu geografic desemnat (țară, regiune, continent) intervenții guvernamentale şi internaționale excepționale de management, administrație, guvernare, aprovizionare cu resurse, îngrijire medicală, asistență juridică etc. în funcție de numărul persoanelor sosite în țara de primire. Tocmai la aceste realități, sistemul juridic european cu privire la imigrație trebuie să identifice strategii şi metodologii adecvate pentru o funcționare optimă a instituțiilor europene, cât şi a Statelor membre, inclusiv România. În esență, soluțiile la problema migrației contemporane trebuie să aibă în vedere următoarele subiecte de reflecție: imigrația este o provocare majoră complexă a lumii contemporane; Dreptul Uniunii Europene conține principii, proceduri şi metode valide pentru perfecționarea sistemului juridic european în gestionarea eficientă a fenomenului de imigrație; România oferă răspunsuri umanitare şi legale la fluxul de imigranți din spațiul european.

Bibliografie

Arostegui, Julie L., 2016, „Gender, Migration and Security", Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7.

Bertoncini, Yves; Chopin, Thierry ş.a., 2008, *Dictionnaire critique de l'Union européenne*, Armand Colin, Paris.

Breben, Ana, 2016, „Romania", Per Concordiam, *Journal of European Security*, Vol. 7.

Castles, Stephen; Hein de Haas, Mark J. Miller, 2013, *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World*, Palgrave Macmillan, New York.

Cervone, Alberto, 2016, „Countering migrant smuggling", Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7.

Cobo, Ilir; Suard Alizoti, 2016, „Albania", Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7.

Gibbon, Edward, 1974, *History of the Decline and Fall of the Roman Empire*, vol. 1, New York.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.

Encyclopaedia Universalis, vol. 16, Paris, 2008.

EUROPOL Report: *The Global Initiative against Organized Crime*, februarie 2016.

Haggis, Carolyn, Weyland, Petra, 2016, „The complexities of Migration", Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7.

Hammerstad, Anne, 2016, „Refugees in Europe. A History of Migration, Displacement and Integration", Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7.

Huysmans, Jef, 2006, *Politics of Insecurity: Fear, Migration and Asylum in the EU*, Routledge, Londra.

Lito, Melina, 2016, „International Human Rights. Accords protect migrants from discrimination", Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7.

Manolache, Constantin, 2015, *Dreptul Uniunii Europene*, Curs Universitatea „Petre Andrei" din Iaşi.

Mullins, Sam, 2016, „Home-Grown" Jihad: Understanding Islamist Terrorism in the US and UK, Imperial College Press, Londra.

The New Encyclopaedia Britannica, vol. 6, 2010.

The New Encyclopaedia Britannica, vol. 25, Londra, 2010.

The Washington Post, septembrie 2015.

United Nations High Commissioner for Refugees, 2015, *Report of Global Trends: Forced Displacement in 2014*, New York.

Weise, Frank-J., 2016, „Integrating Refugees Reduces Risks. Language training and job placement are key integration", Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7..

Zeneli, Walbona; Joseph W. Vann, 2016, „A Burden on The Balkans", Per Concordiam, *Journal of European Security*, vol. 7.

Surse Internet

https://dexonline.ro/definitie/migra%C8%9Bie.

https://dexonline.ro/definitie/emigrare.

http://www.webdex.ro/online/dictionar/imigrare.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5596_ro.htm.

https://www.politiadefrontiera.ro/ro/main/pg-informatii-generale-24.html.

http://igi.mai.gov.ro/.

http://www.anitp.mai.gov.ro/.

Manolache, C. (2016). Romania and European Legal System on Migration [Romania si sistemul juridic european cu privire la imigratie]. Anuarul Universitatii „Petre Andrei" din Iasi, Fascicula: Drept, Stiinte Economice, Stiinte Politice, Tomul 18, 33-66.